1569

BVLLA S. D. N. D. PII DIVINA PROVIDENTIA PAPÆ IIII.

Contra quoscunque Ecclesias & beneficia Ecclesiastica quæcunque in confidentiam retinentes, seu recipientes.

PIVS Episcopus seruus seruorum Dei, Ad perpetuam Rei memoriam.

ROMANVM Pontificẽ in excelsa militantis Ecclesiæ specula cõstitutũ vigiles mentis oculos, non solùm in absentium extendere, sed potissimùm in præsentium domesticorumq; fratrũ, & filiorum suorum mores diligenter perscrutandos, aliquando reflectere, ac eos præsertim quos in Apostolicæ solicitudinis partem euocauit altissimus, ne dum ab omni pactionis illicitæ contagione, verùm etiam ab eius omnimoda suspicione, vacuos & immunes cõseruare decet, vt qui cęteros illustris officii sublimitate antecellunt, eosdem prisca etiam illa morum integritate præstare, dignoscantur. Sanè licet dudum, cùm certam simoniacæ prauitatis speciem, quam beneficiorum cõfidentiam vocant, etiam Ro. Cu. atq; adeò in sacrũ vener. fratrum nostrorum S.R.E. Cardinaliũ collegium, quasi per cuniculos irrepsisse, ac nõnullos ex ipsis fratribus, nimia quadam facilitate, seu potius importunis amicorum familiariumq; precibus addu-

ctos, beneficia ecclesiastica in cófidentiam huiusmodi recepisse, & frequenter recipere, intelleximus, hác illicitam beneficentiæ exercendæ, seu amicitiæ colendæ viam, à tanto saltem Collegio prorsus eliminare cupientes, eosdem fratres in Consistorio nostro secreto, non semel admonuerimus, huic aliena beneficia custodiendi modo ne assuescerent, néve illa hoc pacto reciperent, vtq; sic recepta dimitterent: Nihilominus nuper ad aures nostras peruenit, eorum aliquos, monitionis nostrę, imò potius suimet oblitos, ea, quæ custodienda receperant, beneficia, nondum tamé dimisisse. Et insuper illos, & nónullos alios, etiam Patriarchas, Archiepiscopos & alios Episcopos ac etiam Cameræ Apostolicæ Clericos, Ecclesias, Monasteria, dignitates, & alia beneficia huiusmodi, in sui fauoré resignata, cessa, vel aliàs dimissa, acceptasse, aut de illis, per obitum vel aliàs vacantibus, à nobis, & prædecessoribus nostris, seu etiam ab ordinariis & aliis inferioribus collatoribus, etiam ad patronorú præsentationé, ad alterius cómodum sibi prouideri obtinuisse, illaq; ac etiá alia aliter vacantia, sibi in titulum, commendam, vel administrationé, aut aliàs dicta auctoritate concessa quandoque in resignantium, vel cedentium, seu etiá aliorum fauorem cessisse, vel aliàs dimisisse: Ac sibi propterea pensiones annuas, ac fructus, reditus, & prouentus Ecclesiarum, Monasteriorú, dignitatú, & aliorú beneficiorú huiusmodi, in toto, vel in parte, etiam aliquando cum facultate illas, & illos transferendi, ac etiam collationé, prouisioné, præsentationem, & aliam dispositioné beneficiorú ecclesiasticorum ad earundem ecclesiarum, monasteriorú, & dignitatum Prælatos pro tempore existentes, ac alios

huiuſmodi beneficia pro tempore obtinentes pertinentium, necnon regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus ad eccleſias, etiam Cathedrales, monaſteria, ac alia diuerſa beneficia eccleſiaſtica, ſibi reſeruari procuraſſe, & obtinuiſſe, ad hoc videlicet, vt confidentes ſic decimarum apoſtolicarum, vel communis dicti Collegii, & annatæ, aliorumq; iurium dictæ Cameræ debitorum, ſolutionem eludant, integrisq; beneficiorũ, etiã in menſibus Apoſtolicis vacantium, aut aliàs diſpoſitioni ſedis Apoſtolicæ generaliter reſeruatorum, collationibus, ac interdum vt beneficia ipſa, tẽpore procedente, in aliquorum, tunc forſan de iure inhabiliũ, & incapacium, vel nondum adhuc natorum, fauorẽ, cedantur ſeu reſignentur, vel vt perſonæ inhabiles, & incapaces huiuſmodi, etiam laici, penſionibus, ac fructibus, reditibus, & prouentibus eccleſiaſticis fruantur, & gaudeant, ſeu potius illis, & facultate tranſferendi prædicta abutantur, in animarum ſuarum periculum, & pernicioſum exemplum. Quare nos hanc Cardinalium eorundem, in monitionibus noſtris parendo, incuriam, & tam illorum quã cæterorum Prælatorum, etiam clericorum, ac aliorum quorumcunq; indignam fallaciam conniuentibus oculis diutius minimè diſſimulandam, ſed huic errori, ne radices altius agat, occurrendum tandem eſſe cenſentes: Et quoniã hanc ipſorum, qui monitioni noſtræ non parentes, beneficia huiuſmodi in confidentiam, vt præfertur, retinuerunt, & fructus ex eis indebitè, vel percipiendo, vel per alios nomine ſuo, etiam per ſimulatas illorũ locationes, & fictas de receptis quietantias ac donationes, & remiſſiones percipi ſinendo, grauiter exceſſerunt Cardinalium metam, potius ex immoderata

erga ſuos indulgentia, quàm aliquo præceptorũ noſtrorum ſpretu proceſſiſſe facilè reputamus. Idcirco omnes & ſingulas Eccleſias, etiam metropolitanas, & alias cathedrales, ac monaſteria etiam conſiſtorialia, prioratus, præpoſituras, præpoſitatus, dignitates, etiam maiores, & principales, etiam cõuentuales perſonatus adminiſtrationes, & officia, cæteraque beneficia eccleſiaſtica, cum cura, & ſine cura, ſecularia, & quorumuis ordinum, regularia, etiam de iurepatronatus, etiam laicorum, etiam nobilium, & illuſtriũ etiã ex fundatione, & dotatione exiſtentia, per eiuſdem Rom. Eccleſiæ etiam Epiſcopos Cardinales, & quoſcunque alios, etiam Patriarchas, Archiepiſcopos, & alios Epiſcopos, ac etiam eiuſdem Cameræ Clericos, in titulum, commendam, vel adminiſtrationem, aut alias, in huiuſmodi cõfidentiam iure prohibitam cuiuſuis perſonæ (vt præfertur) contemplatione vel intuitu, quouis modo recepta, illorum liberam collationem, & diſpoſitionem nobis, & Sedi Apoſtolicæ, harum ſerie reſeruantes, ipſo iure à die receptionis eorundem vacauiſſe, & vacare, ac fructuum, & penſionum reſeruationes ac facultates transferendi, & collationis beneficiorum conceſſiones, eis (vt præmittitur) factas, ac regreſſus, ſiue acceſſus, & ingreſſus conceſſus huiuſmodi, ceſſaſſe, & ceſſare, ac extinctos eſſe, & eoſdem Cardinales, ſeu quoſuis alios, à prima die receptionis beneficiorum huiuſmodi citra fructus, reditus, & prouentus eorundem eccleſiarum, monaſteriorum, dignitatum & aliorum beneficiorũ ac penſiones prædictas, indebitè percipere, ſuosq; facere nõ potuiſſe, nec; debuiſſe, ſed illos omnes, & ſingulos ad Cameram eandem deuolutos fuiſſe, & eſſe, illiq; de-

beri,ac ipſos Cardinales, & alios, ad quorum manus quomodolibet peruenerunt,& eorum hæredes,ad integram illorum reſtitutionem in vtroq; foro teneri, & ad id opportunis iuris remediis cōpelli debere, auctoritate Apoſtolica, tenore pręſentium,decernimus, & declaramus,& inſuper vniuerſis & ſingulis, tā eiuſdem Rom. Eccleſiæ Cardinalibus etiā Epiſcopis quā Prælatis,& Clericis,& aliis prædictis, præſentibus,& futuris, ne deinceps vllo vnquam tēpore, aliquas eccleſias,monaſteria,dignitates, vel alia beneficia, etiā de dicto iurepatronatus (vti præfertur) exiſtentia, aut fructus,vel penſiones,aut regreſſus, acceſſus,in confidentiam prędictam, aut ad effectum reſeruationū huiuſmodi, ſibi poſtmodum cedentibus procurandarū, recipere præſumant, Cardinalibus videlicet, & aliis Prælatis huiuſmodi,in virtute ſanctæ obedientiæ, ſub interdicti ingreſſus Eccleſiæ, reliquis verò ſub maioris excommunicationis latæ ſententiæ pœna,per contrafacientes eo ipſo incurrenda,à qua,niſi à nobis, aut Rom. Pontifice pro tempore exiſtente, præterquam in mortis articulo conſtituti,abſolui nequeant, diſtrictius inhibemus. Ac quaſcunque collationes, prouiſiones,præfectiones, cōmendas, reſeruationes, facultates,etiam transferēdi, ac regrediendi, ſiue accedendi,& ingrediendi, ac alias diſpoſitiones de Eccleſiis, monaſteriis, dignitatibus, & aliis beneficiis eorumq; fructibus, & beneficiorum collationibus per nos, & alios Rom. Pontifices ſucceſſores noſtros,etiam motu proprio,ſeu conſiſtorialiter, aut etiam per ordinarios,& alios inferiores collatores, etiam ad patronorum eorundem præſentationem, & alias quomodolibet cum interuentu confidentiæ huiuſmodi,expreſsè,

ſiue occultè,ac de iure præſumpto,& alias contra præmiſſa pro tẽpore factas, nullas, & inualidas, nulliúſq; roboris vel momenti fore, neque cuiquam ſuffragari, ſed eccleſias, monaſteria, dignitates, ac alia beneficia huiuſmodi,ipſo iure vacare, ac noſtræ,& Sedis Apoſtolicæ diſpoſitioni reſeruata,fructúſque,& penſiones Cameræ Apoſtolicæ applicatos, vt præfertur, eſſe, & cenſeri: ſicque in præmiſſis omnibus & ſingulis, per quoſcunq; iudices, & Commiſſarios etiam ipſius eccleſiæ Rom. Cardinales, ſublata eis quauis aliter interpretandi,& iudicandi facultate, etiam per præſumptiones, & coniecturas legitimas, & eorum arbitrio (cùm alias confidentias huiuſmodi, in lucem erui, & probari nõ poſſe conſtet)procedendo,iudicari, & diffiniri debere.Ac quidquid ſecus ſuper his à quoquam, quauis auctoritate ſcienter vel ignorãter attentari cõtigerit,irritũ & inane ſimiliter decernimus. Non obſtantibus fel. rec. Bonifacii Papæ viij. prædeceſſoris noſtri,de vna,& concilii generalis de duabus dietis,ac aliis conſtitutionibus Apoſtolicis, necnon collegii præfati,iuramento,cõfirmatione Apoſtolica,vel quauis firmitate alia roboratis, ſtatutis, & conſuetudinibus contrariis quibuſcunq;. Aut ſi aliquibus communiter, vel diuiſim, ab eadem ſit ſede indultum, quòd interdici, ſuſpendi, vel excommunicari non poſſint, per literas Apoſtolicas, non facientes plenam & expreſſam,ac de verbo ad verbum, de indulto huiuſmodi mentionem. Et ne quiſquam vllo vnquam tempore præſentium ignorantiam prætendere poſſit, Volumus,& eadẽ auctoritate decernimus, quòd ipſæ præſentes literæ ad Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe,valuas,per aliquem ex Curſoribus noſtris, illa-

rum copia ibi affixa, & dimiſſa, & etiam in Cancellaria Apoſtolica, de more publicentur, ac in eiuſdẽ Cancellariæ quinterno, ad maiorem partium, illas in iudicio producere volentium, commoditatem, deſcribantur. Nulli ergo omninò hominum liceat hanc paginā noſtræ ſeruationis, declarationis, inhibitionis, decreti, & voluntatis, infringere, vel ei auſu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præſumpſerit, indignationem omnipotentis Dei ac beatorum Petri & Pauli Apoſtolorum eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctum Petrum, Anno Incarnationis Dominicæ, Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quarto, decimo ſeptimo Kl. Nouemb. Pontificatus noſtri anno quinto.

Viſa de Curia M. de Enciſo.

Cæ. Glorierius.

H. Cumyn.

Anno à natiuitate Domini Milleſimo quingenteſimo ſexageſimo quarto, indictione ſeptima, die vero quarta menſis Decembris, Pontificatus Sanctiſſimi in Chriſto Patris, & Domini noſtri Domini Pij, diuina prouidentia Papæ quarti, anno quinto, ſupraſcriptæ literæ Apoſtolicæ, publicatæ, & affixæ fuerunt ad valuas Baſilicæ Principis Apoſtolorum de Vrbe, & Cancellariæ Apoſtolicæ, ac in acie Campi Floræ, dimiſſis ibidem in ſupraſcriptis locis ſupraſcriptarum literarum copijs affixis, vt moris eſt, per nos Iulium Parinum, & Bernardinum Andreutium prælibati Sanctiſſimi Domini noſtri Papæ Curſores.

Antonius Clerici Magiſter Curſ.

S. D. N. D. PII PP. V.

NOVA CONSTITVTIO.

De confidentiis beneficialibus, earumq; casibus, praesumptionibus, & probationibus, Cum relaxatione cognitionis causarum, praeterquàm pendentium;

Itémque futurarum de collationibus Episcopis & superioribus, beneficiisque consistorialibus.

PIVS EPISCOPVS SERVVS SERVORVM DEI, AD PERPETVAM REI MEMORIAM.

INTOLERABILIS multorum peruersitas, qui sacrosanctas constitutiones nouis quotidie fraudibus eludere nituntur, sæpe illarum authores in necessitatem adducit cautius prouidēdi, quo pertinaciū animi ab improbis conatibus, grauiore sanctione proposita reprimantur. Bene quidē & prouidenter fœl. rec. Pius Papa iiij. prędecessor noster ad tollendā fiduciariæ mancipationis beneficiorū ecclesiasticorum corruptelā statuit & decreuit, vt ipso iure vacarēt ecclesiæ, monasteria, cæteráq; beneficia ecclesiastica in cōfidentiā à quibuscūq;, etiam S.R.E. Cardinalibus cuiusuis personæ contemplatione vel intuitu recepta, liberam illorum dispositionem sibi & apostolicæ sedi reseruando: Nec valerēt ipsorum collationes, seu concessiones, nec fructuum, nec pensionum reseruationes, nec facultates illas trāsferendi, nec regrediendi, seu accedendi, & ingrediendi ad ecclesias, monasteria, & beneficia supradicta, illáq; recipiētes, fructus, pēsiones, & alias res eorundē indebitè perciperent. Prohibens quibuscunque etiam sub censuris ecclesiasticis, ne quid huiusmodi amplius au-

derent. Ac etiã decreuit omnes & quaſcunque prouiſiones, præfectiones, collationes, cõmẽdas, & alias diſpoſitiones de eccleſiis, monaſteriis, & beneficiis, nec non reſeruationes fructuum, penſionum, rerum & iurium, ac etiam transferendi, regrediendi, accedendi, & ingrediendi, aliáſq; facultates, ſiue per ſe, ſiue futuros Romanos Pontifices, etiam motu proprio, ac conſiſtorialiter, ſiue etiam per ordinarios collatores, etiam ad patronorum prę ſentationem, cum interuentu confidentiæ huiuſmodi, ſiue expreſsè, ſiue occultè, ac de iure prę ſumpto, & alias contra prædicta pro tempore factas, nullius momenti fore, nec cuiquam ſuffragari, ſed eccleſias, monaſteria, & beneficia huiuſmodi, ipſo iure vacare, ac prædictę diſpoſitioni reſeruata eſſe, ſicque per quoſcunque etiam per præſumptiones, & cõiecturas legitimas, & alias eorum arbitrio procedẽdo (cùm alioqui cõfidentias huiuſmodi in lucem erui, & probari non poſſe conſtaret) iudicari & diffiniri debere. Necnon irritum & inane quicquid ſecus contingeret attẽtari, quemadmodum confectis ſuper his literis ſuis plenius continetur. Verumtamen propter improbas multorum cupiditates, prædicta, quæ ad purgandam hac pernicie eccleſiam, & animarum ſalutem ab ipſo prædeceſſore edita ſunt, in multis deprehendimus viam aperuiſſe grauius delinquẽdi. Si quidẽ cùm frequentibus plurium querelis pridem concitati, quod iudices in cauſis huiuſmodi confidentiarum expediendis remiſſiores eſſent, omnes & ſingulas cauſas ipſas vbicũque, & inter quoſcunque motas ad nos aduocauiſſemus, ac omnimodã huiuſmodi cauſarũ prę ſentium, & futurarum, rerúmque omnium ex ipſis reſultantium cognitionẽ nobis & ſucceſſoribus noſtris

reſeruauiſſemus,& ſuper quibuſdã corã nobis proceſ-ſum fuiſſet, variis inde,nec leuibus cõiecturis intelle-ximus,vitiũ quidẽ confidẽtiæ occultè irrepſiſſe, ſed in pleriſq; cauſis præſumptiones, & cõiecturas, quæ ad illud probandum deducuntur, minimè ſufficere, eiúſ-que rei cauſa plurimos qui ante litterarũ prædictarum editionem huiuſmodi confidentias exercent, vbi co-gnouerunt obſtructam veritatem propter difficulta-tes probandi in iudicio cõfidentias ipſas,contempta conſtitutione prædicta, eccleſias, monaſteria, & be-neficia ſic recepta vt prius retinere:alios fructus,pen-ſiones, & alias res accipere: alios eorum exemplo ad ſimilia & grauiora fidentius commoueri. Multi enim ipſa beneficia iure retinere nequeuntes, alij ne cogan-tur ad ſacros ordines, ad reſidentiam, ad incedendum in habitu clericali, vt ad bellum proficiſcantur,vt ini-micos occidãt: alij vt alieno nomine lites agant, aut defendant, alij propter crimina incapaces, quidã vt purgato delicto,vel abſolutione cõſecuta illa repetãt, eadẽ in alios deponunt, & in pleriſque fructus ipſorũ aut eis miniſtrantur, aut quibus ipſi ſtatuũt,ſæpe lai-cis,& inhabilibus. Pleriq; vel ſenes,vel infirmi,vt be-neficia in domibus ſuis perpetuent, illa renũciarũt, & renũciant in alios,qui vel profanã familiã cedentiũ de fructib⁹ eccleſiaſticis alãt,vel illa etiãnũ infantib⁹,aut neſcituris aſſeruẽt, facto interdũ circuitu retroceſſio-nis,cũ reſeruatione fructuũ & aliarũ rerũ, aut acceſſu, præſertim ab illis qui præſtãdorũ iuriũ Cameræ apo-ſtolicæ ſunt immunes: alij aut incapaces, aut aliis be-neficiis aut eccleſiaſticis onuſti, aut eccleſiaſtico ordi-ni ſeſe mancipare refugientes,aut merè laici beneficia eccleſiaſtica aliis conferenda procurant, vt de illis poſtmodùm ab libitum ſuum diſponatur,fructus etiã

percipientes illorum. Ad hæc plerique ordinarij,& alij collatores,ac etiam patroni laici curant deponendà beneficia, vt fructus, ſeu penſiones capiãt eorundem, aliiſve faciãt miniſtrari: Alia itẽ permulta eiuſcemodi admittuntur, quibus immaculata rerum diuinarũ puritas impiè violatur,diſciplinę eccleſiaſticæ neruus dirũpitur,& imminẽs patratur exitium animarũ. Quare nos volentes periculoſam talium audaciam noui iuris ſubſidio cohibere, præſentiũ auctoritate ſtatuimus, vt ſi quis quacũque auctoritate eccleſiã,vel monaſteriũ, aut aliud beneficiũ eccleſiaſticum qualecumq; ex reſignatione, vel ceſſione cuiuſcũq; perſonæ ſimpliciter, aut cũ circuitu retroceſſionis, cum regreſſu, vel acceſſu,etiã ſola dimittentis intentione receperit,vt illa vel illud etiam in euentũ regreſſus,vel acceſſus, eidem dimittẽti vel alteri poſtea conferatur, aut illius fructus, vel eorum pars alij vel aliis concedantur, vel pẽſiones ſoluantur, ex eiſdem hæc cõfidentia cenſeatur. Itidẽ ſi ordinarius, vel alius collator contulerit antehac, aut conferat in futurũ beneficiũ eccleſiaſticũ quouis modo vacans, ea conditione tacita,vel expreſſa,vt poſtea in alterũ pro arbitrio collatoris, ſeu alterius cuiuſcũq; contra iuris cõmunis ordinationẽ diſponatur, ſiue vt de eo prouiſus,fructus illius, vel partẽ ad vtilitatẽ,vel libitũ cõferentis,vel cedẽtis, aut alterius relinquat, & remittat, ſeu penſionẽ, illi,vel illis,quẽ vel quos idem collator aut cedẽs, vel ali⁹ per ſe vel alium ſcripto, aut verbo iuſſerit ſeu ſignificauerit, perſoluat,& pariter ſi patrono etiã laico, vel altei præſentatori, ſeu electori cõtingerit,aut cõtingat id fieri. Adhęc ſi clericus prædictæ Cameræ, aut Cardinalis, aut alius à ſolutione iurium ipſius Cameræ,vel etiam Cancellariæ apo-

ſtolicę exēptus,poſt reſignationē,vel ceſſionē alicuius extranei,de eccleſia,monaſterio,vel alio beneficio eccleſiaſtico in ſe,apoſtolica vel alia auctoritate factā& admiſſam, illā vel illud etiā confectis literis Apoſtolicis, & poſſeſſione appreheſa, in eundē reſignantē, vel cedentē, modico ſpatio interiecto,veluti duorum aut triū menſiū retroceſſerit,aut retrocedat in futurū, &ex illa retroceſſione fructus eccleſię,ſeu monaſterij, aut beneficij,vel eorum pars,ſeu penſio,ſeu quid aliud ſuper illis reſeruatum aut regreſſus,ſeu acceſſus,& ingreſſus ad illā vel illud,ipſi clerico, vel Cardinali, aut alij exēpto ſit fuerítve cōceſſus. Poſtremò ſi quis crimine aliquo abſolutus,aut cū quo ſuper irregularitate diſpēſatū eſt, denuò receperit, quacūq; auctoritate eccleſiā, monaſteriū,vel aliud beneficiū eccleſiaſticū, quod ante,vel poſt cōmiſſum delictū, aut cōtractā irregularitatē dimiſerit, in quo vis horū caſuū cōfidētiæ prauitas ſit cōtracta, caſúſque huiuſmodi literis prædictis cōprehendātur,ac ſi illis ſpeciatim expreſſi fuiſſent,licet ipſum cōfidentiæ crimē alterius tantū partis conſciētiæ ſit admiſſum. Ad probandū verò plene cōfidentiarū abuſum, inter alias etiā hæ præſumptiones & coniecturæ habeantur legitimæ. Videlicet, Si quis poſt ceſſam ab ſe eccleſiā, vel monaſteriū, aut beneficiū, & publicatā reſignationē, ſeu ceſſionē, captāque à ſucceſſore poſſeſſionē, ſeſe in illa, vel illo, ſeu rebus illius, per ſe, vel aliū ſeu alios de facto ingeſſerit, aut fructus perceperit, aut quicūque ſucceſſor illi,vel eius propinquis ipſos, aut partē aliquā remiſerit eorundē. Si recipiēs beneficiū conſtituerit dimittentē, vel eius parētes,aut propinquos procuratores ad percipiendū, vel locandū fructus beneficij dimiſsi,& illi vel illis de

fructibus pręceptis, aut percipiẽdis donationẽ fecerit. Si vel sola procuratoris depositione, vel libris rationalibus mẽsariorũ ex parte dimittẽtis, expeditio, quæ personã recipiẽtis concernit, prosecuta sit, simúlque expensæ pro ea necessariæ ab illo factæ fuerint. Denique si quis pro cõcessione alicui facta quacũq; auctoritate de beneficio ecclesiastico per se vel aliũ, seu alios intercesserit, vel aliàs in negotio cõcessionis sese immiscuerit quoquo modo, deinde aliquid de fructibus talis beneficij de facto, etiã per manus possessoris, ac etiam simplicis donationis titulo perceperit, seu de illo postmodũ ad volũtatẽ intercessoris fuerit dispositum quãdocunq;. Testes autẽ de quaq; re singulares singulas probare valeãt prę sumptiones, & cõiecturas, pluresque huiusmodi præsumptiones, & coniecturæ plenã probationẽ faciãt in prędictis. Cęterũ criminosi & cæteri omnes, qui ad perhibẽdũ in casibus simonię testimoniũ recipi possunt, ad prædicta omnia admittẽtur. Sed ne quisquã etiã vana fiducia fretus, nõ intẽdendi cõtra se iudicij in crimine perseueret, vtque hoc malũ grauioris censurę stimulo vsquequaq; prohibeatur, oẽs & singulos, qui hucusq; ecclesias, monasteria, beneficia, fruct⁹, pẽsiones, aliásve res, intercedẽte hoc cõfidentiæ vitio receperũt, ac retinẽt, nisi statim ad se reuersi, & resipiscentes celeri dimissione sibi prospexerint, & qui quid tale admiserint in futurũ etiã omnibus & singulis aliis ecclesiis, monasteriis, dignitatib⁹, administrationibus, officiis, & beneficiis obtẽtis, quæ pariter sub dicta reseruatione comprehẽdi volumus, necnõ fructibus, pẽsionib⁹, & aliis rebus ecclesiasticis, ac etiã Ro. Cu. & aliis officiis tẽporalibus, prę sentiũ auctoritate priuamus, & ad futura inhabiles decerni-

mus,& in iuris ſubſidiū excōmunicationis ſententia innodamus, à qua nullus,niſi in mortis articulo cōſtitutus,ab alio quā Rom. Pōtifice, abſolutionis beneficiū valeat obtinere. Nos enim aduocatione cauſarum huiuſmodi,& reſeruatione cognitionis illarum, rerūq; omniū inde emergentiū,nobis,& prædictis ſucceſſoribus,vt prædictū eſt,facta(cauſis illis dūtaxat exceptis, quæ iam corā nobis pendere noſcūtur, ac etiā iis quas ratione eccleſiarū,& monaſteriorū,quorū diſpoſitio in cōſiſtorio fieri cōſueuit, aut debet, itémq; cōtra ordinarios collatores epiſcopos,&alios ſuperiores prælatos, etiā Cardinales haberi cōtigerit,vt iam aliis noſtris ſtatutū eſt, audiēdis,decidēdis, & terminādis) harum ſerie prorſus relaxata,decernimus ita deinceps quoſcūq; iudices ordinarios,& delegatos,etiā cauſarū Palatij Apoſt. Auditores,ac prædictæ Rom. Eccleſiæ Cardinales,ſublata eius,&ipſorū cuicūq; quauis aliter iudicādi,&interpretādi facultate,& auctoritate,vbiq; iudicare,interpretari, & diffinire debere, necnō irritū & inane,quicquid ſec⁹ in prædictis per quoſcūq; quauis auctoritate,ſciēter vel ignorāter cōtigerit attētari. Quocirca omnib⁹ locorū ordinariis diſtrictius iniūgimus,vt in ſuis quiq; Eccleſiis,ciuitatibus,diœceſibus, & locis etiā exēptis,ad prædicta ſtudioſe attendāt, & quaten⁹ illis relaxauim⁹,in delinquētes ſeuere animaduertāt,ſi diuinę maieſtatis iudiciū,dictæq; ſedis cēſurā voluerint euitare.In cęteris verò cauſis,& negotiis nobis, & prædictis ſucceſſorib⁹ exceptis,eoſdē locorū ordinarios præſentiū auctoritate delegamus,vt gratia& fauore poſtpoſitis, pro ſe quiſq;, cū venerit vſus,cōtra prędictos omnes ſub ipſa exceptione cōprehēſos diligēter inquirāt,ſuóq; inquiſitiones oēs ſigillo obſignā

tas ad prædictã sedẽ quã primũ transferant, vt nos & prædicti successores in causis huiusmodi procedẽtes, quod iustũ fuerit decernamus. Nos enim singulis ordinariis ipsis, prædictos omnes & quoscũq; alios, etiã exemptos, etiam per edictũ publicum, constito prius summariè, & extraiudicialiter de non tuto ad illos accessu, citãdi, & monendi, eisq;, ac iudicibus ordinariis, & delegatis, aliisque personis quibuscunq;, ne prædictorum executionem quoquo modo impediãt, vel aliàs in illis sese interponãt, etiam per simile edictũ inhibendi, eosdẽmq; ac alios cõtradictores, & rebelles quoscũque per censuras, & pœnas ecclesiasticas, ac oĩa alia iuris & facti remedia opportuna cõpellendi, auxilium brachij sæcularis, quandocũque opus erit, inuocandi, cęteráque in prædictis omnibus singulis necessaria faciendi, & exequendi, plenam & liberam tenorẽ præsentium concedimus facultatem. Non obstãtibus fœl. recorda. Bonifacij Papæ octaui prædecessoris nostri de vna, & in cõcilio generali edita de duab⁹ dietis, aliisq; apostolicis cõstitutionib⁹, & ordinationibus, & quodq; episcopis collatorib⁹, & pręlatis prędictis, etiã Cardinalibus, vel quibusuis aliis cõmuniter diuisim à prædicta sit sede indultũ, vel in posterũ indulgeri cõtingat, quod interdici, suspendi, vel excõmunicari, aut cõtra indulta huiusmodi ad iudiciũ trahi non possint per literas Apostolicas non facientes plenã & expressam & ad verbum de indulto huiusmodi mentionem, & quibuslibet aliis priuilegiis, indulgentiis, & literis apostolicis, generalibus vel specialibus, quorumcunque tenorum existant, per quæ præsentibus non expressa, aut in totum inserta, effectus præsentium, aut attributæ prædictis ordinariis iurisdictio-

nis explicatio,ſeu exercitiũ, vel executio impediri valeat quomodocũq; vel differri, & de quib⁹ quorumq; totis tenoribus habẽda ſit in noſtris literis mẽtio ſpecialis,cęteriſq; contrariis quibuſcũque,Literis prędeceſſoris huiuſmodi nihilominus in ſuo robore duraturis. Volumus autẽ vt præſentium exẽpla etiã impreſſa edantur,eáq; notarij publici manu,& cuiuſcunq; curię eccleſiaſticæ, eiúſve prælati ſigillo obſignata,eandem illã prorſus fidẽ in iudicio,& extra vbiq; locorũ faciãt, quã ipſæ præſentes facerẽt, ſi eſſent exhibitæ vel oſtẽſæ. Nulli ergo omninò hominũ liceat hanc paginam noſtræ priuationis,ſtatuti, decreti, innodationis, iunctionis,delegationis,conceſſionis,& volũtatis infringere, vel ei auſu temerario cótraire. Si quis autẽ hoc attentare præſumpſerit, indignationẽ omnipotentis Dei,ac beatorum Petri & Pauli apoſtolorũ eius ſe nouerit incurſurum. Datum Romæ apud ſanctũ Petrũ, anno incarnationis dominicæ milleſimo quingenteſimo ſexageſimo nono, Kl.Iunii, Pontificatus noſtri anno quarto.

Cæ.Glorierius.

H.Cumyn.

Anno à natiuitate Domini milleſimo quingenteſimo ſexageſimo nono, indictione duodecima,die vero Sabbati ſexto Auguſti, Pontificatus Papæ quinti, in Chriſto patris & D.N.D. Pij diuina prouidentia Sanctiſſ. Anno quarto, Retroſcriptæ literæ affixæ, & publicatæ fuerunt ad valuas Baſilicarum Lateranen. & principis Apoſtolorum de vrbe, Cancellariæ Apoſtolicæ, & in acie Campi Floræ, vt moris eſt, dimiſſis omnibus ſupradictis locis earundem retroſcriptarum literarum copiis affixis,per nos Iulium Parinum,& Ioannem Andream Panizzam prædicti S.D.N. Papæ Quinti curſores.

Chriſtianus de Monte Magiſter Curſorum.

Romæ, apud hæredes Antonij Bladij impreſſores Camerales.